

Kungl Krigsvetenskapsakademiens årsberättelse för 2023

av Björn Anderson

BUTJA, CHARKIV, MARIUPOL, Cherson, Bachmut. Det är namn som förskräcker och är en stark påminnelse om det förfärliga krig som pågår i Europa. Den helt oprovocerade och fullskaliga ryska invasionen av Ukraina förra året och det krig och den förödelse som fortfarande pågår visar för oss demokratiska länder i väst vikten av sammanhållning, solidaritet och krav på egen försvarsförmåga och motståndskraft i alla delar av samhället, samtidigt som vi fortsatt måste ge allt stöd vi kan till det tappert kämpande ukrainska folket. Mot den bakgrunden är det självklart att en stor del av akademiens verksamhet det gångna året har präglats av detta krig och handlat om dessa frågor. Vilket också är i linje med akademiens ändamål.

Akademiens stadgar har nyligen reviderats utgående ifrån ett underlag från en stadgekommitté inom akademien som anger att *Akademien ska till samhällets gagn söka, skapa och sprida kunskap om Sveriges säkerhet och försvar*. En kunskap som ska kunna delges beslutsfattare i politik och försvarsmyndigheter samt till folk i allmänhet. Det gör akademien inte minst genom tvärvetenskapliga projekt i vilka ledamöternas breda och djupa kompetens till fulla nyttnas.

Mot bakgrund av det rådande säkerhetsläget och Sveriges kommande medlemskap i Nato har akademien i år påbörjat ett nytt stort forsknings- och studieprojekt *Avskräckning*

och resiliens med Sverige i Nato – En reviderad nationell säkerhetspolitik (SV-A-R). I sak är projektet inriktat på det som händer nu och efter kriget i Ukraina och projektet ska pågå till årsskiftet 2025/26. En förstudie kommer att presenteras i början av nästa år. Att genomföra projekt av denna storlek kräver ekonomiska resurser och därför är vi varmt tacksamma till Axel och Margaret Ax:son Johnson stiftelse för det förnämliga bidrag vi fått och som innebär att projektet har de ekonomiska muskler som krävs för ett bra resultat.

Akademiens styresman Björn von Sydow med Ukrainas ambassadör Andrii Plakhotniuk vid akademiens vintersymposium den 24 februari (foto Björn Anderson).

Apropå den teknik som används i pågående krig har ledamöterna Stig Rydell och Mats Olofsson publicerat en bok om UAS/drönare som rönt stor uppskattning och anskaffats

i stor mängd av FOI, FMV, Saab och flera bibliotek, och som också används som läromedel vid Försvarshögskolan. Utan bidrag från Kungliga Patriotiska Sällskapet och Källvikenstiftelsen hade detta projekt inte varit möjligt.

När ändå akademiens ekonomi nämns bör det lyftas fram att statsmakten hör sammat akademiens begäran om ett utökat anslag, vilket vi sedan flera år tillbaka har äskat om. I årets budgetproposition finns en inriktning om att stöd ska kunna ges över Försvarsmaktens förbandsanslag till akademier som starkt bidrar till försvarets utveckling. Nivå på anslaget kommer att framgå av regleringsbrevet för 2024. Detta möjliggör på ett helt annat sätt än tidigare för akademien att verka och gör den mer oberoende av bidrag från olika stiftelser.

Verksamheten

I år har stadgeenligt sex akademisammanskomster samt ett vinter- och ett höstsymposium genomförts. Därutöver har projektet SV-A-R påbörjats och avdelningarna har genomfört ett stort antal möten och seminarier.

Idet följande sammanfattas aktiviteterna i de olika avdelningarna:

Avdelningen för lantkrigsvetenskap (I)

Avdelningen har använt det gångna året till att fortsatt diskutera markoperativ ledning med utgångspunkt i de fem strategiska områdena och Gotland som det beskrivs i förra årets ”gröna bok” *Europeisk säkerhet – svenskt markoperativt perspektiv*. En viktig del i detta arbete är att åstadkomma en sammanhållen ledning ur ett markoperativt perspektiv av mobilisering och ledning av markstridskrafterna, områdesbunden logistik, samordning (samverkan) av de olika delarna av totalförsvaret och ledning av världlandsstödet.

Avdelningen har vidare vid två möten studerat och dragit slutsatser om konsekvenser för vårt land och markstridsfunktionen av det folkrättsvidriga ryska angreppet på och det fortsatta kriget i Ukraina.

Även det kommande svenska Natomedlemskapet har varit föremål för flera diskussioner i avdelningen och värdefulla slutsatser har dragits.

Avdelningen var sammanhållande för programmet vid akademisammanskomsten den 17 maj som inleddes med att ledamoten och chefen för Försvarsstaben Michael Claesson gav sina tankar för dagen. Därefter höll ledamoten och chefen för ledningsstaben vid Försvarets materielverk Mikael Frisell sitt inträdesanförande under rubriken ”Den nya teknikens innebörd och påverkan på markstriden och framtidens stridsfält” samt ledamoten och blivande arméchefen Jonny Lindfors sitt med rubriken ”Truppen, Tiden, Terrängen och Risk – Svensk markstridsförmåga i en Natokontext”.

Vid avdelningens möte i oktober, före akademisammanskomsten, tog ledamoten och rikshemvärnschefen Laura Swaan Wrede sitt inträde i akademien med anförandet ”Stridskraften Hemvärnet, inte den andra Armén!”

Avdelningens ledning noterar slutligen ett ökat intresse inom armén för taktikutveckling. Förra årets ”gröna bok” torde då kunna utgöra ett värdefullt bidrag. Allt i syfte att stödja utvecklingen av arméns taktik, i en lärande organisation där manöverkrigföring utgör ramen och där ledarskap och pedagogik går hand i hand med kraven på uppdragstaktik och flexibilitet samt inser och beaktar krav på interoperabilitet för att kunna verka tillsammans med andra nationers enheter.

Avdelningen för sjökrigsvetenskap (II)

Tillsammans med Avdelningen för luftkrigsvetenskap har avdelningen studerat konceptet A2/AD (Anti-Access / Area-Denial) i syfte att förstå dess innebörd och analysera vägen fram för att erhålla en svensk förmåga inom ramen för Nato liksom nationellt. Studien har genomförts genom kvalitativa analyser som kompletterats med seminarier och information på olika möten. Resultatet redovisades vid årets Höstsymposium, som avdelningen svarade för, och har publicerats i text.

Avdelningen har givit stöd till ett gemensamt arbete mellan akademien och Kungliga Örlogsmannasällskapet som utmynnat i rapporten *En svensk marin i Nato* och som behandlar den svenska marinens roll i Nato efter ett inträde i organisationen. Härvid har ledamoten Per Edling innehaft en central roll i akademiens arbete.

Från avdelningen har ledamoten Jonas Hård af Segerstad genomfört sitt inträdesanförande under akademisammankomsten den 4 oktober med temat ”Vad kan Sverige lära av ett land som varit med lite längre i Nato?” Segerstad presenterade lärdomar av ett land som vårt land har likheter med när Sverige är Nato och som gjort vissa val kopplat till sitt medlemskap i alliansen.

Under höstsymposiet den 25 oktober redovisades Försvarsmaktens befintliga förmågor och utveckling med fokus på avreglingszoner och gemensamt luftförsvar. Syftet var att förstå de möjligheter som befintlig teknik och taktik erbjuder och hur ett svenskt bidrag till Natos *Integrated Air and Missile Defence* (IAMD) kan se ut. I symposiet hölls anföranden av chefen för Försvarsmaktens operationsledning Carl-Johan Edström, ledamoten Jon Wikingsson, Aerospace strategist Brandon Eickhoff och Magnus Stegmark från Luftstridsskolan.

Under året har ledamoten Lars-Olof Corneliusson efterträtt som ordförande av ledamoten Bengt Lundgren.

Avdelningen för luftkrigsvetenskap (III)

Avdelningen svarade den 20 april för programmet vid dagens akademisammankomst. Det inleddes med att Sveriges tidigare försvarsattaché i Washington, ledamoten Bengt Svensson redovisade sina tankar för dagen under temat *AMEXIT – lämnar USA Europa efter valet 2024?* Vidare redovisades arbetsläget inom samprojektet med Avdelningen för sjökrigsvetenskap, ”*Ett svenskt A2/AD-koncept*”.

Ett par dagar före akademisammankomsten hade avdelningen i samarbete med norska Luftmilitärt Samfund arrangerat ett Nordic Air and Space Seminar på Akershus i Oslo. Talare från Sverige, Norge, Finland och USA deltog.

Den 3 maj anordnade avdelningen tillsammans med Försvarshögskolan sitt årliga luftmaktseminarium. Årets tema var svenska luftstridskrafter i Nato. Från Nato deltog försvarsplaneraren Knut Bendixen som redovisade arbetet med Natos krav på militära förmågor. Bland övriga talare kan nämnas Sveriges då blivande militära representant i Nato och EU, ledamoten Jonas Haggren, flygvapenchefen Jonas Wikman, professor Doug Pfeifer från USAF Air University och den norske försvarsexperten Per Erik Solli.

Under året har två större arbeten slutförts inom avdelningen, det tidigare nämnda bokprojektet om UAS-drönare och en svensk stridsflygstrategi under ledning av ledamoten Magnus Liljegren. Det senare har redovisats i riksdagen.

Avdelningen har sedan förra årets högtidssammankomst haft åtta avdelningsmöten. Ett flertal av dem har genomförts som hybridmöten för att möjliggöra ett större deltagande.

Avdelningen för militärteknisk vetenskap (IV)

Vid akademisammankomsten den 13 september, som avdelningen ansvarade för, hölls två inträdesanföranden. Dels av ledamoten Rebecca Ihrfors som är chef för verksamhetsområdet Ledningssystemmateriel vid FMV. Hon talade om ”Förflyttning av kultur och ledarskap för att främja innovation i försvaret”. Dels av ledamoten Rickard Strid som är Försvarsmaktens forskningschef. Hans anförande gick under rubriken ”Forskning och utveckling för ett starkare försvar i allvarstid”. Vid samma sammankomst höll vidare kapten Rein Pella ett anförande kring militärtekniska erfarenheter från kriget i Ukraina.

Inom avdelningen pågår en diskussion om hur verksamheten kan intensifieras genom ytterligare aktivering av ledamöterna. Två förstudier har initierats. De avser möjligheten att nyttja AI för att söka svar på specifika frågor i akademiens samlade texter, respektive förutsättningarna för att producera en publikation om teknikutveckling och dess påverkan på striden.

Under året har ledamoten Jan-Erik Lövgren avgått som avdelningens ordförande och efterträts av ledamoten Thomas Engevall.

Avdelningen för annan vetenskap av betydelse för rikets säkerhet (V)

Vid akademisammankomsten den 14 mars, som avdelningen var ansvarig för, inledde avdelningens ordförande Björn Körlof med sina tankar för dagen, vilka var starkt kritiska mot takten i uppbyggnaden av det svenska civila försvaret. Vidare höll ledamoten, försvarsminister Pål Jonson ett anförande under rubriken ”Sveriges militära stöd till Ukraina”. På det följde ledamoten och länsrådet Johanna Sandwalls inträdesanförande, som hade som tema ”Kommunernas organisering av räddningstjänstens i förhållande

till övriga strukturer i krisberedskapssystemet”. Avslutningsvis reflekterade ledamoten Katarina Engberg över ”EU:s krisberedskap och dess betydelse för det svenska totalförsvaret”.

Avdelningen har under året varit ansvarig för att utarbeta underlag för akademiens yttrande över tre stora statliga utredningar,

- utredningen om *Hälso- och sjukvårdens beredskap* (SOU 2022:6),
- utredningen *Ett stärkt skydd för civilbefolkningen vid höjd beredskap* (SOU 2022:57), samt
- utredningen *En nationell samordning av försörjningsberedskapen* (SOU 2023:50).

Tillsammans med Avdelningen för lantkrigsvetenskap har avdelningen förberett ett seminarium om *Ledning av totalförsvaret på regional nivå i ett Natoperspektiv*. Seminariet kom att senareläggas då viktiga medverkande fick förhinder att delta.

Avdelningen för säkerhetspolitisk vetenskap (VI)

Avdelningens verksamhet har enligt den inriktning som bestämdes 2022 fokuserats mot det nya säkerhetsläget i Europa efter Rysslands storskaliga angrepp på Ukraina och mot innebörden av det kommande svenska medlemskapet i Nato.

Verksamheten har bedrivits i former som främjar brett deltagande, såväl av alla valda ledamöter som av kallade ledamöter och som främjar samverkan med övriga avdelningar. Flertalet möten har därför arrangerats som ”hybridmöten” med en kombination av fysiskt och digitalt deltagande. Två av mötena har genomförts på engelska, med bidrag från inbjudna kallade ledamöter.

Avdelningen ansvarade för vintersymposiet den 24 februari. Under ledning av sin ordförande Carolina Vendil-Pallin svarade avdelningen tillsammans med Försvarshögskolan

för programmet. Det välbesökta symposiet arrangerades i skolans Sverigesal, på årsdagen av inledningen av det storskaliga ryska angreppet på Ukraina. Symposiet tema var *Ukrainas framtid bortom det pågående kriget*. Det handlade dels om ansträngningarna att kunna utkräva ansvar för Rysslands krigsbrott, dels om arbetet för att förbereda återuppbyggnad av Ukraina. Symposiet genomfördes på engelska och websändes.

Huvudtalare var Ukrainas Sverigeambassadör Andrii Plakhotniuk. Han blickade tillbaka på ett svårt, tragiskt och smärtfyllt år, men också på ett år präglad av motståndskraft, nationell samling och beslutssamhet. Ett ukrainskt år av mod och tilltro. Ambassadören framhöll att det ryska

angreppet faktiskt inletts redan 2014, d v s för nio år sedan.

Ambassadör Anton Kornynevych från ukrainska utrikesdepartementet talade om behovet av internationell samordning för att dokumentera övergrepp som Ryssland och dess väpnade styrkor begår samt argumenterade för att en särskild brottmålsdomstol för Ukraina skulle inrättas. Fredrik Wesslau kommenterade och pekade på de ansträngningar och format som redan finns för dokumentation och informationsinsamling. Under symposiets andra del talade Torbjörn Becker från Stockholm Institute for Transition Economics (SITE) och Kristian Andersson, Ukrainaspecialist vid SEB, om de enorma behov och resurser som återupp-

H.M. Konungen anländer till Sparresalen i Karlskrona och hälsar på KÖMS ordförande Odd Werin. Till vänster, akademiens styresman Björn von Sydow (foto: Carolina Lorentzon, Försvarsmakten).

Avslutande panelsamtal under seminariet i Sparresalen i Karlskrona. Fr v ledamöterna Mats Helgesson, Björn Körlof, Anna Wieslander, Sverker Göranson, Katarina Engberg och Per Edling (foto: Carolina Lorentzon, Försvarsmakten).

byggnaden av Ukraina kommer att kräva. Ambassadör Fredrik Löjdqvist från Centrum för Östeuropastudier underströk i sin avslutande summering att Ukrainas motstånd nu formar inte bara Ukrainas framtid utan även framtiden för Ryssland, Europa och det europeiska säkerhetssystemet.

Årets avdelningsmöten har utöver avdelningsinterna frågor ägnats den finska Natoprocessen, den strategiska utvecklingen i norra Europa samt det nybildade svenska nationella säkerhetsrådet.

Under året har ledamoten Carolina Vendil-Pallin efterträts som ordförande av ledamoten Krister André.

Övrigt

Under året har akademien gått in i ett samarbete med The Ax:son Johnson Institute for Statecraft and Diplomacy (AJI) i London och

skapat projektet *Britannic-Swedish Strategy Forum* i vilket årliga rundabordskonferenser ska genomföras under cirka tre år. Den första konferensen som handlade om totalförsvar genomfördes den 4 maj i Oxford på Pembroke College med övernattnig på stiftelsens gård Halewell i Cotswolds. Akademiens representerades därvid av andre styresmannen Dennis Gyllensporre samt ledamöterna Jonas Haggren, Lena Hallin, Magnus Hjort, Björn Körlof och Anders Persson.

Vidare har tidigare nämnda stadgkommitté lämnat ett betänkande till reviderade stadgar som har antagits av akademien vid sammankomsterna i september och oktober. De är nu överlämnade till regeringen för fastställande. En ordning som avbröts 1996 och som återtagits för att närmare knyta akademien till statsmakten. Ett förhållande som inte ska inskränka akademiens oberoende

utan visa på den vikt som läggs på akademiens verksamhet. Under ledning av akademiens förre styresman, hedersledamoten Sverker Göranson, utgjordes kommittén av ledamöterna Thomas Hörberg (sekreterare), Karlis Neretnieks (avd I), Kenth Gutensparr (avd II), Anders Silwer (avd III), Gunnar Hult (avd IV), Marie Hafström (avd V) och Gunilla Herolf (avd VI).

Samarbetet med övriga kungliga akademier har i år i huvudsak handlat om firandet av H M Konungens 50 år på tronen. Bland annat har en föreläsningsserie genomförts av akademierna i Konstakademiens lokaler. Den 14 oktober var det vår akademis tur, när styresmannen Björn von Sydow belyste vår verksamhet.

Den 16 november firade akademien tillsammans med Örlogsmannasällskapet dessa 50 år på tronen i Karlskrona, med majestätet närvarande. Det skedde genom ett seminarium med fokus på Östersjöområdet, följt av en jubileumslunch och ett besök på Saab Kockums varv.

Högtidsdagen

Måndagen den 13 november genomfördes den 227:e högtidssammankomsten i gamla Börshuset vid Stortorget i Stockholm. Mot bakgrund av Sveriges medlemsansökan till Nato var the Supreme Allied Commander Europe, general Christopher G Cavoli, inbjuden som högtidstalare. Förutom Cavoli fanns även H K H Prins Carl Philip samt ledamöterna försvarsminister Pål Jonson och överbefälhavaren Micael Bydén bland gästerna.

I hälsningsanförandet lyfte akademiens styresman, Björn von Sydow fram akademien som en *Think Tank* och de arbeten som bedrivs. Sammankomsten avslutades med ett högtidstal av general Cavoli, i vilket han betonade att Nato behöver Sverige,

ett Nato som är i full fart med att ställa om från att hantera kriser till att kunna försvara alliansens territorium i krig.

Närvaron i akademien av Natos högste militära företrädare får anses vara en historisk tilldragelse, vilken ger uttryck för Sveriges kommande engagemang i den transatlantiska försvarsalliansen.

Efterföljande högtidsmiddag intogs i rikssalen på Karlbergs slott. De belönades tack framfördes i år av akademiens avgångne andre sekreterare, ledamoten Gunnar Magnusson och det avslutande tacktalet framfördes av försvarsminister Pål Jonson som lyfte fram betydelsen av de arbeten som akademien bedriver.

Publicering

Akademiens *Handlingar och Tidskrift* har under året utgetts med fyra nummer där innehållet återspeglar bredden i akademiens verksamhet. Vidare har akademien återigen utgett *Militärhistorisk Tidskrift* på uppdrag av Försvarshögskolan.

Tibellska priset för år 2023 har, på förslag från redaktionsutskottet, tilldelats Sten Lennquist, Per Örtenwall, Magnus Blimark och Carl Montan för artikeln *Mätbara mål för sjukvårdens beredskap; Kvalitetssäkring och underlag för effektiv fördelning av skadade*. Den var publicerad i nr 2/2023 av Akademiens Handlingar och Tidskrift. Priset i år har utgjorts av 48 000 kronor ur den Tibellska fonden.

Deras artikel har en mycket väl utvecklad och aktuell problemställning som har stor påverkan för utformningen av det svenska totalförsvaret och dess motståndskraft. Även om artikeln ursprungligen har publicerats i en medicinsk tidskrift presenterar den en frågeställning och metodik som kan tjäna som utgångspunkt för andra områden inom

Fr v Christina och Christopher G. Cavoli, Pål Jonson och Micael Bydén (foto: Cia Liljeton, Exray).

totalförsvaret med motsvarande problem avseende *surge capacity*.

Författarna har en tydlig disposition från ett övergripande problem rörande dimensioneringen av landets katastrofmedicinska organisation, metodik och kompetens. Grunden för beskrivningen och analysen är en vetenskapligt validerad simuleringsmetodik för att både kvantitativt och kvalitativt utveckla metoder i syfte att bedöma kapacitet för hur många patienter som akut kan behandlas vid en och samma tidpunkt. Detta

skapar i sin tur förutsättningar för att om kapaciteten överskrids redan vid tilltransport omfördela skadade till andra sjukhus.

Artikeln präglas av en genomgående hög språklig och begreppslig precision samt språklig variation.

Artikeln har en mycket hög relevans m h t sjukvårdens avgörande betydelse i kris och krig.

Artikeln presenterar en vetenskapligt validerad metodik som kan inspirera till motsvarande tillvägagångssätt i andra delar av

Kristina Lennquist Montan mottar det Tibellska priset av H K H Prins Carl Philip (foto: Cia Liljeton, Exray)

totalförsvaret. Metodiken kan användas både för att ta fram kapacitetsmål och för utbildning av personal och metodutveckling.

Priset delades ut vid årets högtidssammankomst och mottogs av med dr Carl Montan och hans hustru, med dr Kristina Lennquist Montan. Den senare representerade sin av-

lidne far, professor Sten Lennquist. Övriga pristagare befann sig utomlands.

Akademiens ledning

Presidiets sammansättning efter akademisammankomsten i maj är följande:

Styresman
Andre styresman
Ständig sekreterare
Skattmästare
Ordförande avd I
Ordförande avd II
Ordförande avd III
Ordförande avd IV
Ordförande avd V
Ordförande avd VI

Docent Björn von Sydow
Generallöjtnant Dennis Gyllensporre
Generalmajor Björn Anderson
Direktör Sven Christer Nilsson
Överste Jan Mörtberg
Kommendör Bengt Lundgren
Överstelöjtnant Göran Pettersson
Konteramiral Thomas Engevall
F d generaldirektör Björn Körlof
Överingenjör Krister Andrén

Ledamöterna

Under året har nio nya svenska ledamöter valts in i akademien och två ledamöter kallats från andra länder.

Ledamoten PETER HULTQVIST (avdelning I) är försvarsutskottets ordförande i riksdagen. Han var Sveriges försvarsminister åren 2014–2022.

Ledamoten ANDERS SVENSSON (avdelning I) är brigadgeneral och ställföreträdande arméchef. Han har tidigare varit brigadchef och chef för Luftvärnsregementet.

Ledamoten JENS NYKVIST (avdelning II) är konteramiral och ställföreträdande försvarstabschef. Han var marinchef under åren 2016–2020 och fram till i somras Sveriges militära representant i EU och Nato.

Ledamoten LENA HALLIN är generalmajor och var till i maj chef för den Militära

underrättelse- och säkerhetstjänsten. Innan dess var hon chef för Ledningsregementet och chef Ledningssystem i Högkvarteret.

Ledamoten CARL JOHAN WIESLANDER (avdelning IV) är generaldirektör och chef för Inspektionen för strategiska produkter, ISP. Han har tidigare varit rättssakkunnig vid UD och chefsjurist vid ISP.

Ledamoten JOHAN OLSSON (avdelning V) är chef för polisens Nationella operativa avdelning och ställföreträdande rikspolischef. Han har tidigare tjänstgjort vid Säkerhetspolisen. Han är fil dr i statskunskap från London School of Economics.

Ledamoten MAGNUS HJORT (avdelning V) är generaldirektör och chef för Myndigheten för psykologiskt försvar. Innan han kom till myndigheten har han tjänstgjort vid Krisberedskapsmyndigheten, Myndigheten för samhällsskydd och beredskap, Universitets- och högskolerådet samt Försvarshögskolan.

Nya ledamöter fr vänster Christian Syse, Peter Hultqvist, Anders Svensson, Jens Nykvist, Lena Hallin, Carl Johan Wieslander, Magnus Hjort, Christina Malm och Björn Fagerberg (foto: Cia Liljeton, Exray).

*Styresmannen hälsar
Carl Johan Wieslander
välkommen i akademien.
Han är flankerad av
fr v; Jens Nykvist, Lena
Hallin, Magnus Hjort
och Christina Malm
(foto: Cia Liljeton).*

Ledamoten CHRISTINA MALM (avdelning V) är generaldirektör och chef för Plikt- och prövningsverket. Innan dess har hon bland annat varit analytiker och ekonomidirektör vid FOA samt överdirektör vid FRA.

Ledamoten BJÖRN FAGERBERG (avdelning VI) är departementsråd och stabschef vid det nationella säkerhetsrådet. Han har tidigare varit ministerråd vid ambassaden i Moskva, sekreterare i förra försvarsberedningen och ambassadråd vid ambassaden i Washington.

Kallade ledamoten MIKA KERTTUNEN (avdelning IV) är docent och Director of Studies vid Cyber Policy Institute i Tartu. Han har tidigare tjänstgjort vid försvarshögskolorna i Sverige, Finland och Lettland.

Kallade ledamoten CHRISTIAN SYSE (avdelning V) är ambassadör emeritus. Han tjänstgör f n vid norska utrikesdepartementet som specialrepresentant för Ukraina och var tidigare Norges ambassadör i Stockholm.

Sedan förra årets högtidssammankomst har tolv ledamöter avlidit. De är:

Brigadgeneral Jan-Gunnar Isberg, avd I
Generallöjtnant Mertil Melin, avd I
Generalmajor Lennart Rönnberg, avd I
Generallöjtnant Åke Sagrén, avd I
Generalmajor Bengt Tamfeldt, avd I
Överste 1 gr Jan Wickbom, avd I
Generallöjtnant Heikki Nikunen, avd III
Huvudavdelningschef Gunnar Blomqvist, avd IV
Verkställande direktör Egon Linderoth, avd IV
Generaldirektör Per Kjellnäs, avd V
Koncernchef Carl-Erik Nyquist, avd V
Säkerhetspolitisk forskare Ib Faurby, avd VI

I samband med årets högtidssammankomst bestod akademien av 388 ledamöter fördelade enligt följande:

Avdelning	I	II	III	IV	V	VI	S:a
Kallade ledamöter	5	1	6	4	5	15	36
Valda ledamöter	63	41	44	68	83	53	352
Summa	68	42	50	72	88	68	388
Varav							
• hedersledamöter	2	2	0	0	2	0	6
• valda ledamöter födda 1954 och senare	35	21	20	31	31	22	160

Belöningar

Följande personer har under året belönats av akademien och Lars och Astrid Albergers stiftelse:

Ledamoten GUNNAR MAGNUSSON har tilldelats belöningsmedaljen i guld 8.storleken för sina värdefulla insatser som akademiens andre sekreterare under perioden 2008–2023. Under dessa femton år har han gjort goda insatser för att stärka akademiens verksamhet. Hans ekonomiska analyser har lett till en väsentligt förbättrad finansiell situation. Han har också bidragit aktivt i projekt, inte minst i akademiens projekt *Säkerhet i morgondagens Europa – Svenska Perspektiv (SES)* där han varit projektets sekreterare och som sådan utgjort en grund för arbetets bedrivande. Genom sin breda och djupa kompetens inom det militärstrategiska området har han också lämnat viktiga bidrag till projektets slutsatser.

Ledamöterna PER LODIN och LARS-ERIK LUNDIN tilldelas vardera belöningsmedaljen i silver 8.storleken för ett strukturerat, insiktsfullt och kompetent ledarskap avseende akademiens SES-projekt från dess start hösten 2018 till dess avslutning sommaren 2022. Projektets arbete har redovisats i en rad böcker, skrifter samt i slutrapporten *På allvar – Svensk säkerhetspolitik i ofärdstider*. Rapporterna har hög relevans för svensk säkerhetspolitik, med analyser avseende bl a pandemin, katastrofen i Afghanistan och kriget i Ukraina. De redovisade resultaten utgör ett värdefullt bidrag till överväganden med anledning av Sveriges ansökan om medlemskap i Nato. Härvid har ledamoten Per Lodin som projektledare metodiskt och framgångsrikt fört akademiens avdelningar, med diversifierade kompetenser och perspektiv, mot det av presidiet uppställda målet. Lodins förmåga att samordna insatserna har resulterat i ett produktivt arbete som

Gunnar Magnusson mottar av H K H Prins Carl Philip akademiens belöningsmedalj i guld (foto: Cia Liljeton, Exray).

har befäst KKrVA:s roll som en central säkerhetspolitisk tankesmedja i Sverige, samt har ledamoten Lars-Erik Lundin genom sin breda och djupa kompetens inom det säkerhetspolitiska området haft en avgörande roll för att projektet framgångsrikt nådde högt ställda kvalitativa mål. Han har genom sitt personliga engagemang varit en viktig länk för akademiens externa kunskapspridning. Lundin har på ett betydande sätt bidragit till att göra KKrVA till en institution av tydlig relevans för det svenska samhället, i ambitionen att ge medborgarna insikter om den allvarliga säkerhetspolitiska situationen.

Ledamoten JAN-ERIK LÖVGREN har tilldelats akademiens belöningsmedalj i silver 8.storleken för sin tid som ordförande för avdelningen för militärteknisk vetenskap under åren 2011–2023. Som ledamot av akademiens presidium har han förtjänstfullt informerat om aktuella ärenden inom området försvarsindustri och försvarsmaterielexport. Dessutom har han inom dessa områden bidragit med ett antal insiktsfulla artiklar i akademiens Handlingar och Tidskrift, senast inom ramen för SES-projektet med *Teknikens påverkan på krigskonsten och Försvarsindustriella förutsättningar*.

Utvecklingsledaren ANDERS PERSSON har tilldelats belöningsmedaljen i silver 8.storleken och 10 000 kronor ur Lars och Astrid Albergers stiftelse, för sina insatser vid Fortifikationsverket. Anders Persson har de senaste åren varit drivande inom utvecklingen av fortifikatoriskt skydd. I rollen som uppdragsledare har han varit drivande för att i samverkan med internationella partners bygga upp kompetens avseende stora sprängladdningar, bl a genom fullskaleförsök. Ett sådant försök genomfördes år 2019 med Persson som nationell projektledare. Det gav ny kunskap och utvecklade de deltagande nationernas skyddstekniska förmågor. Perssons arbete har högst väsentligt inneburit en stabil grund till fortsatt framtida arbete inom området och gett unika och värdefulla provförsöksresultat för såväl svenskt totalförsvar som för internationella samarbetspartners. Perssons engagemang över tiden för att nå i mål har varit utöver vad som kan anses förväntas.

Projektledaren SEBASTIAN FREDRIKSSON har tilldelats belöningsmedaljen i silver 8.storleken och 10 000 kronor ur Lars och Astrid Albergers stiftelse, för sina insatser vid Fortifikationsverket. Sebastian Fredriksson har under flera år arbetat som projektledare och varit en nyckelperson för att driftsätta

Musköbasen och skapa den förmåga som Marinstaben behöver. Han har varit drivande i arbetet med att engagera, bygga kontakter och förtroende mellan Fortifikationsverket och Marinstaben. Fredriksson har varit mycket engagerad för att nå uppställda mål och bidragit till projektets framdrift på ett sätt som var utöver vad som kan förväntas. Hans utomordentliga insatser har främjat Marinens styrketillväxt och därmed svensk försvarsförmåga.

Utredaren PERNILLA HULTÉN har tilldelats belöningsmedaljen i silver 8.storleken och 15 000 kronor ur Lars och Astrid Albergers stiftelse, för sina insatser vid MSB. Under Pernilla Hulténs ledning har den civila beredskapen blivit en angelägenhet för alla de frivilliga försvarsorganisationerna på ett sätt som inte tidigare gällt. Hennes engagemang och arbete har under lång tid gått utöver vad tjänsten krävt och visat på såväl skarpsinne som förmåga att genomdriva komplexa projekt med små resurser. Hultén har oförtrutet arbetat för att öka möjligheten för organisationerna att bidra till ökad säkerhet och den civila beredskapen, ett arbete som också tillmätts stor betydelse inom frivilligorganisationerna. Hon har skapat nya tillvägagångssätt och rutiner som lett till att frivilliga försvarsorganisationer har bättre förutsättningar att stärka arbetet med den civila beredskapen och att organisationernas medlemmar idag har många fler uppdrag och möjligheter att engagera sig för att bidra till gagn för den civila beredskapen. Hon har personligen sett till att de hundratusentals medlemmarna i de frivilliga försvarsorganisationerna idag har bättre möjlighet att på ett effektivt och meningsfullt sätt bidra till ett säkrare samhälle.

Överstelöjtnanten JOAKIM PAASIKIVI har tilldelats belöningsmedaljen i silver 8.storleken och 15 000 kronor ur Lars och Astrid Albergers stiftelse, för sina insatser vid FHS.

Joakim Paasikivi har med ett stort personligt engagemang och vederhäftig militär kunskap gjort en utomordentlig insats för att förklara och kommentera det obegripliga på ett begripligt sätt för den svenska allmänheten. Han har även genom en outtröttlig närvaro i många kanaler kombinerat med en bra personlighet och blivit Paasikivi med svenska folket. Han har presterat betydligt mer än vad som kan förväntas av en strategilärare vid Försvarshögskolan.

Systemutvecklaren JENS CORSMAN har tilldelats belöningsmedaljen i silver 8.storleken och 10 000 kronor ur Lars och Astrid Albergers stiftelse, för sina insatser vid FRA. Jens Corsman har genom sina insatser på området systemutveckling på ett avgörande sätt bidragit till att stärka försvarsunderrättelseförmågan. Med ett outtröttligt engagemang, unik kompetens och stor tankeskärpa har Corsman, väl bortom vad man kan förvänta sig, utvecklat lösningar med bred användning som på ett avgörande sätt stärkt myndighetens resultat och därmed Sveriges säkerhet och integritet, något som varit särskilt värdefullt i rådande omvärldsläge.

Avslutning

Till sist ska påminnas om den verklighet vi lever i genom att citera presidiets uttalande om kriget i Ukraina.

The Presidium of the Royal Swedish Academy of War Science stands strongly behind the sovereignty of every nation, which includes the right to make its own security choices. It condemns the Russian war launched on the democratic state of Ukraine. It is an unprovoked attack which has been carried out in clear conflict with the principals of international law. Attacks on civil population and hospitals are totally unacceptable and Russia has for long time gravely condemned itself in the eyes of the world. The Russian war should cease immediately and the Russian military forces have to leave the territory of Ukraine without further delay.

Författaren är generalmajor och akademiens ständige sekreterare.